

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-tér, a hidkaputól kimenet balra a 26. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilvántartási cikkek sora után 30 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez ezimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton déln.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Kolozsvár, aug. 4. 1867.

Törvényhatóságaink legnagyobb részében már a tisztújítás végre van hajtva, a restauratio több egyetértéssel s kevesebb zajjal történt, hogysem húsz évi alkotmányszünetelés, s ez évek minden napjának ezerszeres politikai keservei után, higgadtabb s méréseltebb választásokat valaki képzelhetett volna.

A kedélyek sokkal nyugodtabbak, követeléseink sokkal kevésbé voltak vérmesek, mint 1861-ben, s ennek igen természetes oka az, mert a visszahelyezés komolyságát nagy politikai tények igazolják most, mert meggyőzőnként a leiratokban a megkoronázott király tekintélye hatott el, s a közvetlen intézkedéseket felelős kormány vezeti, mely, mint egyedül alkotmányos kormányzó közeg irányát, a nép közvéleményét képviselő hatalom többségétől vévén, az alkotmányos érzelmi polgárt bizalomra s a még kitűrendőknek jobb jövők reményében csendes kitűrésére indítja. A hivatalkeresők száma nagy volt, kérdésen kívül lehetett ezt látni, hisz húsz év óta nemzedékek nőttek egymás nyakára, melyek a közügyekbe való befolyás terén kívül állottak; de hazához hű politikai magatartás s kellő szellemi képességeik által igényt tartottak arra, hogy az alkotmányos lég megfeszültével jobb erejüket a haza szolgálatára szentelhessék.

Hála istennek, nemzetünk értelmisége oly nagy, hogy azt a szűk tisztviselői körbe nem ölelhette, s így kérdésen kívül még több érdemes ember maradt a közszolgálaton kívül, mint a mennyi ottan helyet foglalt; de ezek sem szűnnek meg ezáltal a hazát szolgálni, sőt, mint független polgárok, őrök lesznek hazánk szabadságának.

Szerencsétlen volna azon nemzet, amelynek összes értelmiségét a közszolgálat fölémesténé, az ily nemzet kebelében csak két tényező maradna: az államhatalom és a tömeg, mely mulhatatlanul az abszolutizmust vonná maga után; a népek e kiskoru helyzetből többnyire már kinttek századunkban, s az értelmiség szétoszlik a társasélet különböző viszonyai közé, s hivatalnok, műiparos, kereskedő, üzér, köz- s magánintézetek közegei az egyház szolgálatában levők, a földművelők, gyárnokok, vasutak, gőzhajók személyzete sat. mind tényezőjévé váltak a nemzet közös civilisatiojának s védőivé az ország szabadságának, mely egyedül képes biztosítani azon általános haladást, melylyel minden egyéni jólét és előmenetel szoros összeköttetésben áll.

Megoszolni a cselekvés terén s munkálkodni egyetértéssel a haza közös előmenetelére, ez a polgárok s hazafiak közös feladata, s kérdésen kívül e feladatot mindnyájan érteni fogjuk, s ha tán egyeseknek éveken át ápolt reményei a közhatalom feletti osztakozás napjaiban meghiusulnak, megvigasztalhat mindenkit az, ha reményeinek végczélját, a haza szabadságát visszavá, kiküzdve lát-hatja.

De hol a haza szabadsága? kérdik, mikor a nép éppen csak annyit és úgy adózik, mikor egy romlott rendszer még mind uralg, csak az emberek változtak egy néhányan, hogy a rossz rendszer őket is megrontsa.

Valóban ily kérdések nem alap nélkül vannak fölvetve. A nép, mely egyéni jólétére képes egyedül reducálni a szabadság azon eszményeit, melyekben a magasabb értelmiség erkölcsi és politikai vívmányokat talál; e nép kézzel fogható jólétet kíván, kívánja már a jelenben therneik könnyebbedését, s kis körében szabad mozgásának, mit a monopoliumpokon elkezdve, a complicitált közigazgatási s igazságszolgáltatási rendszerig annyi minden gátol, várja szabadabb terét. Várja és hasztalan, terhei nem könnyebbülnek, mert az öt nyomó terhek a státusz vállán is nehezdednek, e terhek az egyenes és közvetlen adórendszer polipkarjai által beagaznak az utolsó szegény polgár viskójába is, s nincs oly kormány, mely a légből kincset teremthessen, megváltani az állam azon terheit, melyet vesztetgető rossz kormányzat két hosszú évtizeden át sújtott annak vállaira.

Bizonyos azonban, hogy ezen terhek ré-

szint helyesebb beosztás, részint az alkalmazás tulzsigorainak könnyítése által tetemesen apadhatnak, legfőbb feladat pedig, hogy a mellőzhető terhek a népet többé ne sújtsák.

Legmellőzhetőbbek épp azon terhek, melyeket a nehézkes közigazgatás s törvénykezés ró vállainkra. Ha a népek öt garas követelése tiz húsz forintot kell elköltenie, oly teher sulyosul rá, a miben a státusnak semmi haszna, sőt tetemes kára van, mert a burocracia által kizsákmányolt nép mind tehetlenebbé válik az adó hordozására.

Midőn megfordulva a napokban a vidéken, láttam a magyar juris prudens embereket, mint ujdun tisztviselőket az osztrák processuale magolásával vesződni, a mit pár hó múlva az országgyűlés félre fog dobni, meggyőzőnként: mennyire alapos volt azon sürgetésünk, hogy az új processuale rögtön terjesztessék ki reánk, s mennyire nyomasztó az, hogy ez ékkorig meg nem történt; s midőn láttam, hogy a nép apró-cseprő bajaival, mily derült vidám arccal járult közvéleménye által választott tisztviselőihez, kiknél ez régi időben hosszas pörlekedés nélkül apró ügyei fölött az eldöntő hatalmat feltalálta, s mily borús arccal távozott, midőn tapasztalta, hogy a mostani szolgabíró is, mint Bach bezirkerjei, kénytelen öt öt-hat garasos pörével a járásbíróshoz utasítani, csak igazolva láttam azon felszólalásunkat, melyben sürgettünk, hogy az apróbb keresetek a közigazgatási hatóságokhoz, kikkel a nép közvetlenül érintkezni megszokta, visszatéssenek.

Ugy hiszem a kormánysszék nagy szolgálatot tenne hatóságaink népének, ha ez irányban fölterjesztést tenne a miniszteriumhoz, fölfejténé a mi megyei statutumainkon alapuló közigazgatási rendszerünknek azon üdvös oldalait, melyek a nép apró vizsgálásaira, a gyorsaság által hathatós gyógyírt kölcsönözvén, ugy a községekben való jó rend, mint a hivatali tekintély fenntartására jelentékeny befolyással bírtak.

Az erdélyi hatóságok tetteleg igazolták azon bizalmat és reményt, melyet a miniszteriumhoz intézett feliratainkban tolmácsoltak, szigorú követelésekkel, sőt ezeket anticipáló statutorius intézkedésekkel nem állottak elé, biznak a kormány tagadhatlan jó indulatában, számítanak erélyére s gyorsaságára, egy szóval megyéink nem állottak semmivel utjába a kormány gyors tevékenységének, most a kormányon a sor megfellel minden lehető irányban e bizalomnak és ildomos magatartásnak, és ily irányban hatnia annál szükségesebb, mert a jobb sorsát váró népet az értelmiség mindentűt most csak biztatásokkal táplálja, s e biztatások hite végre megcsökken, sőt oda lesz, ha a nép semmi részben sem látja anyagi, vagy legalább bár kényelmi reményeinek s igényeinek semminemű teljesedését.

Dózsa D.

Kolozsmegye, aug. 3. 1867.

Kolozsmegye főispánja, báró Józsi Lajos ö nmlga beadta lemondását.

Az okok, a melyek ez elhatározásra bírtak, nem politikaiak, mert hiszen teljesen magának vallá kormányunk álláspontját; nem is a megye közvéleményével való ellentétbe jutásból származók, mert azzal a legörvendetesebb egyetértésben eléggé nem méltányolható tapintattal tudta bevezetni a sok tekintetben még most is központi és irányadónak nevezhető, első rangú megyét az új alkotmányos korszakba.

Miért búcsúzik tehát el egyik tekintélyes megyénk kormányzatától alig néhány nap múlva annak szerencsés alkotmányos szervezése után?

E kérdés bizonyára sokan felteendik, a kik egy ily tekintélyes férfunak a közügyek teréről váratlan visszalépését éppen nem jelentőség nélküli ténynek tekintendik.

Nincs megbízatásunk magyarázattal szolgálni. Csak félremagyarázások, aaptalan combinationok stb. megelőzése végett ismerjük kötelességünknek figyelmeztetni, hogy ezen lemondás indokai közt legkevésbé se keresendő olyan, mely talán nyomasztó befolyást gyakorolhatott volna ez esemény bekövetkezésére.

Legyen elég csak annyit mondani, hogy báró Józsi Lajos ö nmlgának, ki a megyei kormány-

zat terén már az 1848 előtti időkben a főispáni díszes hatáskört számos éveken át annyi buzgalommal és ügyességgel töltötte be, noha még mindig erőteljes férfikornak örvend, joga van azt mondani, hogy leröta kötelességét, s e becses öntudattal szentelheti élete hátralevő napjait családi ügyeinek.

És legyen szabad hozzátenni, hogy ha a miniszterium e lemondást elfogadja, a visszavonulót meggyénk s tisztikarunk részéről őszinte tisztelet és bálás emlékezés kísérendi a magánéletbe.

H.

A római kérdés 1862- és 1867-ben.

Egyik év nem hasonlít a másikhoz, a közmondás szerint jegyzi meg a „J. d. d.“, de a valóság, legalább némely esetekben megeződni látszik ez igazságot. Mi ugy látjuk nevezetesen, hogy 1867 nagyon sokban hasonlít 1862 hűz Olaszországhoz.

Öt év előtt a világ minden részéből összegyűlekeztek a püspökök az örök városban június hónapjában; augusztusban elindult Garibaldi Róma ellen; az olasz kormány, melynek élén akkor is Ratazzi állott, Aspromonte magaslatain megállította az expedíciót. A jelen évben ismét összegyűlekeztek a püspökök Rómában ugyanazon hónapban; Ratazzi megint élén áll az olasz kormány, s most is ugyanazon jelenségek ugyanazon időrendben ismétlődnek mint akkor, Garibaldi — ugy hiszik — meg akarja újítani Róma elleni támadását, mely 1862-ben nem sikerült.

A cselekvési párt 1862-ben, hogy vállalatának népszerűségét növelje s a sikert annál inkább biztosítsa, azt híresztelte, hogy a kormány egyetért velők s Ratazzi miniszterelnök egy követ fűj Garibaldival. Hiába tiltakozott e hírek ellen a legerélyesebben Ratazzi, senki sem hitte el nyilatkozatait; végül kénytelen volt maga Victor Emanuel egy erélyes kiáltványt bocsátani ki, de ez sem ért semmit. Csak azért nyilatkozik így a kormány — mondák egymásnak az emberek, — hogy diplomatiailag fedve legyen, de kéz alatt egyetért. 1867-ben ugyanezen fogáshoz folyamodik a cselekvési párt; megint azt mondják, hogy Ratazzi szövetségbe a baloldallal s egyetért Garibaldival, ha a mégis azt hirdeti a kamrában, hogy meg fog gátolni minden az egyházi állam ellen intézett merényletet, ezt csak azért teszi, hogy álcázza játékát s tévútra vezesse a diplomatiát.

Tehát ugyanazon előzmények ismétlődnek most is, mint 1862-ben, kérdés: milyen lesz az eredmény? 1862-ben az olasz nép, melyről Garibaldi azt hitte, hogy tömegesen fogja követni vállalatában, közönyös maradt s magára hagyta vezérét; az olasz katonaság, melyről azt hitte Garibaldi, hogy dicsefényével és roppant népszerűségével el fogja szibbaszthatni, erélyesen használta fegyvereit, megsebesítette és elfogta a vállalkozó tábornokot. És ha az analogia végig lefoly 1862 és 1867 közt, megint tanui lehetünk Garibaldi újabb kísérletének s egy második Aspromontenak.

Öt év azonban nem szokott minden nyom nélkül repülni el, sokat változtat egy s más dologban; 1862 és 1867 közt mégis csak van némi különbség; lássuk, valjon van-e oka az olasz kormánynak ma másképp járni el, mint öt év előtt tévé, midőn Rómát francia helyőrség tartotta megszállva, midőn Ausztria még bírta Velencét, s a várnégyszög ágyui fenyegetőleg tátongtak az olasz egység ellen, s e két idegen hatalom két oldalról vetett gátot a nemzeti forradalom elé.

Garibaldi olyformán gondolkozhatott, hogy midőn megjelen Róma kapui előtt, háttamögött az egész olasz nemzettel, a francia katonák látva ezen nagyszerű és önkéntes manifestációt, el fognak érzékenykedni, s minden ellenállásról lemondanak. E gondolat mindenesetre esztelenség volt, s ilyest legfőkébb is csak néhány entusiasta hihetett. Ma a francia helyőrség helyett egy szerződés, unepélyesen és szabad akarattal kötött szerződés zárja el Róma kapuit az olaszok elől; e szerződés nem tartozik azok közé, melyeket bizonyos esetekben felerőszkolnak, s melyeket a másik fél, ha teheti, ugyancsak erővel igyekszik széttepní. 1862-ben az olasz kabinet helyes politikát üzött, midőn meggátolta az összehittközést Francia- és Olaszország között; ma erkölcsi és becsületbeli kötelessége elzárni az utat Garibaldi előtt.

Olaszország épp azért irta alá a szeptemberi conventiót, hogy véget vessen az idegen megszállásnak; nem bízta tehát az olasz kabinet, hogy a conventio megsértését által új megszállásra nyújtson alkalmat a kűhatalmaknak. S Ratazzi, ki 1862-ben oly erélyesen utját állta a róma ellenes

mozgalomnak, bizonyára nem fogja azt ma sem protegalni, midőn a felelősség egész sulya egyedül reá nehezedik. Épp ezért nem is hiszszük, hogy az eredmény ma is más legyen, mint volt 1862-ben. Az olasz nép, mely szerződésileg kötelezve van, nem emelheti fegyverét a pápa világi hatalma ellen. E szerződés azonban nem kötelezi a rómaiakat, kiknek e tekintetben egészen szabad kéz van hagyva, ők lássák, mit lesznek teendők s a szent székek szintén lássa, hogyan bír boldogulni saját alattvalóival, de — s azt teljes meggyőződéssel ismételjük — kívülről nincs mitől tartania.

M—g.

A közös pénzügy.

E czim alatt a „P. N.“ egyik utóbbi száma a következő szakavatott cikket hozza:

A járulékbizottmány nemsokára összeülend, hogy a közös pénzügyből keletkező nagy horderejű viszonyok elsőjé, azon arányt, mely szerint Magyarország a közös szükségletek fedezéséhez járuland, meghatározza.

Addig is, míg e kérdés eldönteni fog, e tekintetben, s általában az egész közös pénzügyre nézve, legalább némi tájékozás szükséges.

Fentebbi arány meghatározására alapul már különféle nemzetgazdasági tényező ajánlatot, mint a földterület, népesség, adómenyiség sat. Aránylag legezelszerűbbnek az utóbbit tartjuk, habár még biztosabb alap a tiszta jövedelem volna, miután ebben rejlik valósággal a fizetés képessége, és nem a területben, melynek értéke viszonylagos, nem az emberben magában, ki lehet gazdag és szegény, és szintén nem az adóban, nem az határozván, mennyit fizet valaki, hanem az, mennyit tartozik fizetni. Mivel pedig a valóságos jövedelem kiszámítása, főleg a rendelkezésre álló adatokkal, nem létesíthető, kénytelenek vagyunk mégis az adóhoz, mint lehetőleg legbiztosab alaphoz fordulni, miután fizetés, valamint jövedelem, némileg csakugyan együtt jár.

Az 1865. évre kiadott „Statistisches Jahrbuch“ szerint 1864-ben a monarchiának az egyes részekre felosztható bruttó jövedelme (Velenceze leszámításával) volt:

Egyenes adók	102.247,000 frt
Fogyasztási adók	54.112,000 „
Vám	12.572,000 „
Só	36.974,000 „
Bélyeg	16.195,000 „
Dobány	52.817,000 „
Illeték	24.631,000 „
Sorsjáték	17.914,000 „
Posta	12.558,000 „
Bányászat	23.874,000 „
Államjóságok	1.572,000 „
Államerdők	9.492,000 „
Egyebek (különfélék)	8.113,000 „

Összesen: 373.071,000 frt.

Ebből esik a magyar korona országaira:

Egyenes adók	32.901,000 frt
Fogyasztási adó	10.167,000 „
Vám	1.836,000 „
Só	13.510,000 „
Bélyeg	3.657,000 „
Dobány	14.689,000 „
Illeték	6.676,000 „
Sorsjáték	2.456,000 „
Posta	2.935,000 „
Bányászat	12.551,000 „
Államjóságok	973,000 „
Államerdők	4.525,000 „
Egyebek (különfélék)	2.040,000 „

Összesen: 108.916,000 frt.

Miután azonban ez összegek a tényleg befolyt jövedelmet mutatják ki, szükséges a befizetendőket (hátralekakat) is számításba hozni, s akkor lesz:

Az egyes részekre felosztható öszbirodalmi tényleges bruttó jövedelem (mint fent) 373.071,000 frt.
Hozzá hátralekók 23.680,000 „

Összesen: 396.751,000 „

A magyar korona országából befolyt tényleges bruttó jövedelem (mint fent) 108.916,000 „
Hozzá hátralekók 18.978,000 „

Összesen: 127.894,000 frt.

Megjegyzendő, hogy a hátralekók egyedül az egyenes adókra mutatvák ki, habár itt természetesen legszembetűnőbbnek mutatkoznak is.

Ha ezek nyomán az arányt felállítjuk, hogy t. i.: 396.751,000 : 127.894,000 = 100 : 32,23 ki-

derül, hogy a magyar korona országai 32.23 szá-
zalékkal járultak a közös terhek viseléséhez.

Ezek után áttérhetünk a jövőre közös köl-
tségvetéshez.

A közösgyi törvény nyomán következnek ké-
pezik a közös pénzügyet:

1. A külügy.
2. A hadügy.
3. Az államadósság és
4. Bizonyos mértékben a vám.

Összehasonlítva most a költségvetést, nagy
figyelmet kell arra fordítani, hogy a közös kiadá-
sok mennyiben fedeztetnek ily jövedelmek által,
alapul véve a jelen évre költségvetést, a közös
következő volna:

a) Kiadások:

1. Külügy	2.100.000 frt.
2. Hadügy	81.158,000 "
3. Államadósság:	
a. Kamat (az 1866.	
junius végén volt	
állapot szerint) . . .	120.812,000 "
b. Törlesztés	18.758,000 "
Összesen:	222.828,000 frt.

b) Bevételek:

1. Külügy	229,000 frt.
2. Hadügy	7.921,000 "
3. Vám (a kezelést levonva)	9.736,000 "
Összesen	17.886,000 "

A bevételeket a kiadásokból levonva, marad, mint
járulékok által fedezendő, 204.942,00 frt, mely
összeg, a mennyire a rendelkezésünkre álló adatok
segítségével különben ki nem számítható szelvény-
adóval le is apad, annyira az azóta tetemesen na-
gyobbodott államadósság s a közös pénzügyminisz-
terium szükségletei által megint növekedik, s így
körülből állandónak vehető; miből a fentebbi arány
szerint következik, hogy a magyar korona tarto-
mányainak járuléka 66,052,000 frtra rugna.

Lehetetlen itt bővebben nem érinteni az állam-
adósság jelenlegi állását, eltekintve minden rende-
zéstől, melyre nézve más alkalommal szólni ma-
gamnak fentartom.

Az államadósság, leszámítva a tartományi és
földtehermentesítési költségeket, jelenleg hiva-
talos adatok alapján, 122 fő- és legalább
190 alféltelben, 3034 milliót tesz, s különböző ter-
mészetűtől fogva többszörösen felosztható, t. i. ren-
desre (consolidáltra) és lebegőre; kamatozó és
nem kamatozóra; meghatározott visszafizetésűre,
melyen kívül még a pénzláb szerint váltó vagy
pengő pénzben és osztrák értékben levőre oszlik.
A fentebb említett alapok nyomán osztályoz-
va, az államadósság (mindent 5%-ra osztrák ér-
tékben átszámítva), következőleg állítható egybe.

A) Consolidált és lebegő szerint.

a) Consolidált.

I. Régibb.

a. Váltópénzben.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel kamatozó	17.488,000 frt.
2. Meghatározott visszafize- téssel kamatozó	25,000 "
Nem kamatozó	735,000 "

b. Pengő pénzben.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel kamatozó	2.096,000 "

II. Ujabb.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel kamatozó	1.528,453,000 "
Nem kamatozó	29,000 "
2. Meghatározott visszafize- téssel kamatozó	81.890,000 "
Nem kamatozó	23.669,000 "

b. Osztrák értékben.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel kamatozó	245.894,000 "
2. Meghatározott visszafize- zéssel kamatozó	539.701,000 "
Nem kamatozó	119.583,000 "

c. Összesen

Összesen	2.559,563,000 "

b) Lebegő.

(Csak osztrák értékben és
az adósság-kimutatás szerint meg-
határozott visszafizetéssel) ka-
matozó . . . . .

147.174,000 frt.
Nem kamatozó . . . . .
311.483,000 "

c. Összesen

Összesen	458.657,000 frt.

B) Kamatfizetés szerint.

a) Kamatozó.

I. Consolidált.

a. Régibb.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel váltó pénzben	17.488,000 frt.
Pengő pénzben	2.096,000 "
2. Meghatározott visszafize- zéssel váltó pénzben	25,000 "

b. Ujabb.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel pengőben	1.528,453 "
Osztrák értékben	245.894,000 "
2. Meghatározott visszafize- zéssel pengő pénzben	81.890,000 "
Osztrák értékben	539.701,000 "
II. Lebegő	147.174,000 "
Összesen	2.562,721,000 "

b) Nem kamatozó.

I. Consolidált.

a. Régibb.

1. Meghatározott visszafi- zetéssel váltó pénzben	735,000 frt.

b. Ujabb.

1. Meg nem határozott visz- szafizetéssel pengőben	29,000 "
2. Meghatározott visszafi- zetéssel pengőben	23.669,000 "
Osztrák értékben	119.583,000 "
II. Lebegő	311.483,000 "

c. Összesen

Összesen	455.499,000 frt.

Ezekbe foglalhatók a közös pénzügy főpont-
jai, melyek a kérdésre nézve irányadók stb.

Levelezés.

Torda, aug. 1-én. — Sietek tudatni a nemes
tordamegyei augusztus 1-jén megnyílt bizottmányi
gyűlésének eredményét.

A bizottmány számos tagjai összegyűlékezvén
a kaszinói terembe, Kőrödi Samu volt 1861-ki al-
kotmányos főbíró indítványára egy küldöttség me-
nesztetett tisztelt főispánunk meghívására, ki is rü-
vid szünet után harsogó eljenzések között székét
elfoglalván, szokott ékesszólásával üdvözlölvén a
számosan egybegyűlt bizottmányt, azt megnyitván
nyilvánítá; mire Nagy Miklós prov. főjegyző üd-
vözlő korszertű beszéddel a főispán urat, ezután fel-
olvastattak a leérkezett kormányrendeletek, neve-
zetesen a két törvénytelen erdélyi országgyűléseit
tárgyazók, melyek tudomásul vétetvén balázsfalvi
kanonok Vlása egy órásszerű beszédet mondva,
melyben azoknak fölösztását törvényteleneknek nyil-
vánítá, okoskodásait onnét merítve, hogy a magyar
nemzet magát pátensek és rescriptumok által kor-
mányoztatni soha sem engedé; kifejezve egyszerű-
smind a román nemzet e feletti sérelmét, hasonló
értelemben szólott Ruszu román bizottmányi tag,
ezek tudomásul vétetvén felolvastattak a választást
illető leiratok, folytak rá viták a választási modort
illetőket, a megállapodás lett, hogy a főispán ur
nevezzen ki szavazatszedő bizottmányt, mely
délutáni 4 órákor összeülvén, a titkos szavazatokat
beszedné, négy bizottmány nevezetett, kik közül
kettő a felsőjárás, kettő az alsójárás politikai tiszt-
viselők megválasztására rendelteték ki, fölmerültek
a hivatali jelöltek iránt néhány aggodalmak, me-
lyek némi kis személyeskedések után eloszlatatván.
Báró Huszár Károly hazafini érelemtől áthatott be-
szédében bizalmi feliratot indítványozott Felsőes
koronás királyunk s erélyes magyar független fe-
lelős miniszteriumunkhoz.

Érdekesnek vélem e beszédet egész terjedel-
mében közölni a mint következők:

„Migós báró Főispán úr, tiszt. bizottmány!

Magyarország egy új korszak kezdetén áll.
Nem állítom, hogy vágyaink tetőpontját már elér-
tük volna; de tagadhatlan, hogy oly téren állunk,
minőhez ily közel jövőben egy kétes kimeneteli
vésses küzdelem nélkül reményünk sem volt.

Magyarország sorsa kezünkben letéve, biztosítá-
nunk azt a nemzet esélyes, tapintatos magatartá-
sától függ, főleg ha az előrehaladás mellőzhetlen
feltételét: az egyetértést szemünk előtt nem tévesz-
szük és a haza érdekében ennek minden más ér-
dekeket alárendelünk. Magyarország nagy jövő-
jéket emberi kombinációk után már csak egy dolog
kockáztathatja: ez a pártoskodás.

Tisztelt bizottmány! Nem e megyében léte-
zett vagy létezhető nézetkülönbségekre vonatkozó-
lag értettem én ez állítástomat, mert mindamellett
a képviselőház többségének nézetét osztva a mind-
nyájunk előtt ismeretes alapokon kibékülésbe elég
garantiát látott, Magyarország önálló függetlensé-
gének biztosítására inkább elfogadta ezt, mintsem
hogy a haza, nevezetesen az erdélyi részek sorsát
a bizonytalan jövő hullámaina bizza és lehető ke-
devezőbb konstellációkban vesse reményét, mint ezt a
törvényhozó testület kisebbségének nézetét osztó
párt óhajtotta volna; mindamellett mondom: tudom
azt, hogy e megye bizottmányának minden egyes
tagja fel tud az alkotmányos fogalmak azon szín-
vonalára emelkedni, hogy a törvényhozótestület ál-
tal hozott és koronás király által szentesített tör-
vények előtt keserűség nélkül meg tud hajolni; sőt
kötelességének fogja tartani a képviselőház több-
ségéből kinevezett kormányt bizalmával és minden
kitelhető erejével támogatni mindaddig, (mit én a
jelenlegi kormányról föl sem tehetek) míg az a
hazára nézve káros intézkedéseket nem tenne.

Támogassuk, tisztelt bizottmány, a kormányt,
mert egyfelől ennek minden egyes tagjának haza-
fiaságáról kezeskedik multjok és kiérdemelték jövőre
bizodalunkat (az idő rövidségét és a roppant ne-
hézségeket tekintetbe véve), ha működéseiknek ed-
digi eredményeit meggondoljuk, és támogassuk más-
felől emezt, a haza érdeké is úgy kívánja azt, mert
mint igaz, hogy csak az a kormány áll szilárd alap-
okon, mely a népre támaszkodik; úgy másfelől
csak az a kormány működhetik eredménynyel és
azon kormányt vonhatjuk méltányosan felelősségre,
melyet a nép bizalmával és minden erejével támogat.

E bizalom kifejezését minden időkben, de fő-
leg a mostani válságokban még szükségesebbnek
tartván, midőn a kormánynak annyi nehézségeken
kívül még sokfelől az alkotmány ellenével kell kü-
-

denie, hadd tudják meg elleneink, hogy nemcsak
egy támasz nélküli kormányval van dolguk; de
egy oly kormány az, melynek háta megett e ha-
zának minden egyes alkotmányos polgára készen
áll a magyar alkotmányt, minden percében és bár-
mily téren megvédni.

Igy fogom fel helyzetünket, tisztelt bizottmány,
és mert úgy hiszem, hogy midőn a haza érdeke
azt kívánja, mind a két párt azt a győzelmet fogja
legnemesebbnek tartani, ha az egyetértő eljárást
juttatjuk győzelemre; bátor vagyok a tisztelt bi-
zottmány minden egyes tagját fölkerüni, méltózas-
sanak azon indítványomat pártolni, hogy a magas
miniszteriumhoz egy föliratot menesszünk, mely-
ben bizodalunkat és támogatásunk ígérését a kor-
mány iránt kifejezzük!

Ezen indítvány egyhangulag elfogadtatván,
azok megkésztetésére egy bizottmány nevezetett ki
gróf Toroczka Miklós, b. Huszár Károly, Tisza
Kálmán, Gyarmathi Samu hazánkiai személyében,
s az idő tova haladván, a főispán úr a gyűlést
mai napra befejezettné nyilvánítá, kevés vártatva
a csaknem száz terítékű asztal körül gyűlünk, hol
nem hiányoztak az ékesbnél ékebb pohárköszön-
tések, melyek közt kitűnt a főispán úr Király ö
Felsőgére és családja, fáradhatatlan miniszteriu-
munkra, báró Huszár Károly nagy hazánkia Deák
Ferenczre stb., a további eredményről közelebből.

Erzsébetváros, július 29. 1867. — Felső-Fe-
hérmegye trszválasztó bizottmányi gyűlése július
25—27-én megtartott. Tiszviselői következők:
Igazgató főbíró ifj. gr. Haller Ferencz, törvényszéki
főbíró Elek Pál, külkerületi alispán Kőnczei Ká-
roly, belkerületi alispán Bartha Lajos, főjegyző
ifjabb Apáthi Péter, aljegyző Tompa László, levél-
tárnok Kovács László. Hidegvizi járási szolgabíró
László Ede. Bolyai j. sz.-bíró Józsa László. Gezei
j. sz.-bíró Csongrádi Mihály. Bűröksi j. sz.-bíró
Motok Ferencz. Keresdi j. sz.-bíró Ládai István.
Réteni j. sz.-bíró Cseh Sándor. Hévízi j. sz.-bíró
Maurer Gábor. Pálosi j. sz.-bíró Mihály Pál. Hid-
végi j. sz.-bíró Csiki József. Peselneki j. sz.-bíró
Pócsa Gyula. Törvényszéki ülnökök: 1. hely üres,
mivel lemondott, 2. Kőnczei Ferencz, 3. Gilyén
Lajos, 4. Csizsér Albert, 5. Babos György, 6. Mun-
tyán Simon, 7. Mihály Károly. Főügyész Szaboszlai
Károly, alügyész (még üres). Törvényszéki jegyző
Kelemen György. Árvaírák: idősb Gilyén József,
Somogyi Károly. Pénztárnok iránt felirat, felirat a
miniszteriumhoz a sérelmek orvoslásáért.

Árkos, 1867. július 29. — Seps-Szt-György
város tisztújításának — választáson átmént, de még
ki nem hirdetett — eredményéről, a mint bizalmas
uton értesültem vagyok, van alkalmam ezenel kö-
zölni: Főbíró: Daczó János; főjegyző: Molnár Sá-
muel; közjegyző: Bartos Domokos; pénztárnok:
Király József; orátor: Salasi Károly; városgazda:
Kóré Lajos; rendőrigazgató: Kis Dani. — A tör-
vényszék pedig ezekből áll: Főbíró elnök: Daczó
János; tanácsosok: Császár Bálint, Gyárfás Lajos,
Galgóczy Gusztáv, Lengyel János, Mihály János,
Kis Dani; árvaszéki ülnökök: Józsa Samu, Kovács
János. — A választások és gyűlési tanácskozások
vezetője volt gróf Kálnoki Pál, főkományszéki leg
kirendelt biztos. Felesketés léssen f. hó 31-kén.

Egy mostanság hallatlan esemény merült fel
tegnap, minek — mint aljas közbotránynak — épp
a vallás terén megtörténni nem kell vala. Ugyanis
a sepsi-alamai ev. ref. egyház papi állomása, néhai
kedves emléktű Nagy István elhunytával tresedésbe
jövén, szótöbbséggel megválasztott és kinevezte-
tett otáni születésű wohldorfi lelkész Szabó Dénes,
ki is tegnap ünnepélyes beköszöntését vala tar-
tandó a templomban; de egy vele szembe műkö-
dött minoritás vezetői a templomajtot bezárták és
makacs ellentállással visszatartották a népet s
magát a papot is az oda bevonulhatástól. Tudom
neveiket is a botrányos tény vezetőinek, de mégis
el kell hallgatnom, óvakodva, nehogy tévedés miatt
valaki a közvélemény előtt méltatlan színbe tűnjön
fel; elég annyit megjegyezmem, hogy mióta köze-
lebből a hivataloképek száma tulságra emelke-
dett, hovatovább a papi hivatalok betöltésénél mind
több a tolakodó vetélkedés.

Még említenem illő egy tárgyat, mely vidé-
künk földesétét nagyon érdekli; t. i. búzáink mi-
kor az érés küszöbénél voltak, megkaptak egy ra-
gya-esőt, mely azok érési kifejlését megátolta, a
búzaszemeket éretlenül megszorítva elszárazította,
elannyira, hogy e miatt a korpa bővül és a liszt-
lang-erő igen lecsökken. Ez általános kártól némi-
leg menekültek, kik tavaly őszön kővérebb föld-
ekbe a törökbúzákat korán vetették volt el, mert az
ilyenek a ragyaeső előtt legalább félígméddig már
megérhettek vala. Kiss Mihály.

Korond, 1867. július 28-án — Ezen gyógy-
hatásáról, kedves fekvéséről, életető levegőjéről is-
meretes fűrdői helyiségen, hol az utóbbi három év
alatt a gondnoki kezeléssel, a költséggel itt tar-
tózódott vendégeknek annyi kellemetlenségek volt,
a szállások rendtelensége, a fűrdők szinte haszon-
vetelensége miatt, ma már az új birtokosnak — ki
folyó évi május havától birja — czélszerű kezelése
a szállásokat s hidegfűrdőt használatbavá tette; a

melegfűrdő szobákat pedig annyira átalakítá, hogy
az utóbbira nézt alig maradt valami kívánni való,
s így méltán szerencsét kívánunk új birtokosának,
csak elkezdett buzgalma ne lankadjon, s igyekez-
zék jövőre nézt is a körülményekhez képpest
bár annyit tenni a vendégek kényelmére nézt, az
ívő- és fűrdővizek használatára, a helyiség további
tisztán tartására, mint az idén, s így méltán remél-
heti, hogy növekedő vendégei száma ezen fűrdő-
intézethez jó véleményezésekkel haládatosak leen-
denek.

Az idei vendégek száma sokkal felülhaladja
az utóbbi éveket, minden szállások augusztus hóra
is lefoglalvák, több szálláson két család lakik s
számosan, az ide egy negyed órányira fekvő Ko-
rond helyiségében vannak szállva. Ezen számos szen-
vedő látogatók oka elvitathatlanul a sok ko-
resetek javulásában van. Az utóbbi évek alatt több
oly vendégek nyaraltak itt, kik Gleichenbergben
mitem javultak, ellenben itt azok közül többen tö-
kéletesen meggyógyultak s számosaknak enyhült s
jelenleg javul szenvedő állapotjuk. De miért is kül-
földre menni, midőn hasontermészetű s alkatrészeire,
hatására azonos gyógyviz itthon kapható, és meny-
nyivel előnyösebb hazánk e kedves szőlőte, vasas
fűrdővize és bő szénsavas, degenyeges sósvízével,
mely a maga nemében páratlan és sehol föl nem
található más hasontermészetű ásványos vizek körül.

De ha a természet törvényéből indulunk is
ki, nem lehet a hozzánk oly igaztalan, hogy ho-
nunkban oly betegségekkel látogasson meg, mely
csak a külföld légméréskélete s ásványos vizével
enyhülhessen, gyógyulhasson meg. A külföldrenta-
zás oly kórállapotokkal azon csak igen kevesek
tehetik meg, kiknek a sors oly anyagi állást adott,
hogy oda- és visszaútazhathatnak végleges anyagi
romlások nélkül, s bizonyosan kiknek szenvedő ál-
lapotjuk igényli, tizből kilencz minden erejük meg-
feszítése mellett sem képesek. Ha javulni vagy
gyógyulni valók az illető bajokban levők, bizonyo-
san inkább meggyógyulhat itthon, mint külföldön,
mit bármily kórállapotokra nézve is bátran állítha-
tok, minekutána magyarhoni orvosaink tudományos
ismerettel, tapasztalattal bírók, műtevőink oly ügye-
sek és kiképzettek, ásványos vizekben oly dús-
dagok vagyunk; egy szóval e téren is külföld nél-
kül bizton megélhetünk.

A jelenlegi vendégek száma — ide nem szá-
mitva a család-személyzetet, 199, kórállapotjukra
nézt legszámosabb a mellbaj, vérpókás, általános
gyöngeség s igen sok fiatalok görvély, s eddigelé
mindenik egy-egy kivétellel szépen javul.

A fennirt vendégek száma között van nő 84,
férfi 66, gyermek 1 évestől 19 ig: 49.

Az időjárása igen kedvező 14 naptól fogva
a betegek nézt. Időtöltést: séták, több körökbeni
társalkodások, apró társasjátékok s vidékre kirán-
dulások nyújtanak.

Élelmiszerek: fa, fuvar elég mérsékelt árúak.
Jelenleg több mükedvellő urnók s urak a ven-
dégek közül jótékonycézra egy zene, ének és
szavallati előadásra nagyban készülnek.

E tárgyra és egyebekre később megteendém
észrevételeimet. Vajna.

KÜLFÖLD.

NÉMETORSZÁG. A Schleswig név, mely csak
most vala szülője egy Königrácznak, mint tudjuk,
újra jelentékeny szint öltött magára; s mert az
általános figyelmet költé fel, nem lesz érdektelen
alaposan megismerkedni az ugynevezett észak-
schlegwig kérdéssel, mely röviden ez:

Tudva levő dolog, hogy a prágai békekötés
V-dik czikke azt mondja, hogy Schleswig északi
kerületének egy része, melyben csupán dánok lak-
nak, Dániához visszacsatoltassék. De a béke szer-
ződésben sem határidő, se a Dániának visszaadandó
területekről nincs semmi említés. Eddig az észak-
schleswigi kérdés nem is merült fel. Sem Dánia
nem szorgalmazta az V-dik czikk teljesítését, se
Poroszország nem gondolt rá, hogy a prágai béke-
szerződést ez irányban foganatosítsa és a többi
európai hatalmasságok részéről se történt semmi
lépés, mely által az észak-schleswigi kérdés elő-
térbe tolatott volna. Csak ez évi június 18-án kül-
dött Poroszország a kopenhágai kabinethez jegyzé-
ket, melyben nyilvánítá, hogy kész az V-dik czikk
kivételét eszközölsébe venni, ha Dánia kész volna
garantiákat vállalni azon németek részére, kik ta-
lán később Schlegwig északi kerületeiben dán
uralom alá jönnének. Jul. 14-kén Dánia a porosz
jegyzékre tagadólág felelt. A mennyiben ezen jegy-
zék tartalma köztudomásra jutott, Dánia azzal in-
dokolja tagadó válaszát, hogy szabadelvű törvény-
hozásra utal, mely minden alattvalóinak egyenlő és
teljes védelmet biztosít s nem mulasztja el hang-
súlyozni azon körülményt, hogy a Poroszországtól
kivánt biztosítékok megadása Poroszországnak örö-
kös beavatkozási jogot szerez Dánia belligyeibe.
Mig e kérdés csupán csak a Berlin és Kopen-
hága közti jegyzék-kicserélések körül forgott, nem
vette fel azon veszedelmes jellegét, melyben ma
már sok oldalról feltűnik, veszedelmessé csak ak-
kor lett, midőn ez ügyben Franciaország is bele-
avatkozott s erre nézve egy jegyzéket küldött Ber-
linbe. Ezzel azt akarja kijelenteni Franciaország;

hogy neki jogos beleszólása van az ügy miképpen eldöntésére. És most e jegyzék képezi a napi főeseményt a politikában. Egy részt tagadják, hogy léteznék ily jegyzék, más részt már tartalmát is akarják tudni. A mellett azonban a kérdés napról napra nagyobb politikai érdeket gerjeszt. Ugy hiszik, hogy Franciaország azt bizonyos körülmények közt felhasználhatja, hogy Poroszországgal összetűzhessen. Poroszországra nézve nagyon nehéz a hajból kibontakozni, mert oly kerületeknek Dániához visszacsatolása, melyekben dánok mellett nem csekély számú németek is laknak, megsértene a német nemzeti érzületet. Egyedül azt lehet reményíteni, hogy a mérséklet azon szelleme, mely a luxemburgi kérdést békés úton segítette megoldani, Észak-Schleswiget is szépen a békés utra tereli.

Berlin, aug. 1. A „Staatsanz.“ közli a király kibocsátványát, mely szerint Bismarck gróf ki nevezeték szövetségi kancellárrá; aztán még egy rendeletet, mely a szövetségi törvénylap megjelenését véteti foganatba.

LENGYELORSZÁG. A moszkvai kiállítás óta a csehek és lengyelek közt nagy az ellenségeskedés. Palacky és Rieger bódoló nyilatkozataira, melyeket ezek a cseh nemzet nevében az orosz csár előtt tettek, keserű kifakadásokkal feleltek a lengyel lapok s e keserűségben osztozott az egész lengyel nemzet. Hogyne, midőn látják, hogy rokonai, a csehek, örömmel futnak csokolni a kezét, melyen még párolog a lengyel nemzet legnemesebb fiainak vére, mely ezeket húzott a bitófára, s ezeket tart még most is rablánczokon fogva. A helyett, hogy szorosabban fűződjenek a szabadságot szenvedő lengyel nemzethez, a legirtózatossá zsarnokság számolyánál látjuk fetrengeni a csehek zászlóvivőit.

Ez elkeseredettség most újabb anyagot nyert. Hire járt, hogy a csehek folyamodványt nyújtanak az orosz csárhoz, egy Varsóban felállítandó egyetem végett, melyben a tantárgyak cseh nyelven is előadassanak. E hír a lengyeleket még nagyobb ellenségeskedésre hangolta.

Egyik lengyel lap erre vonatkozólag ezt írja: Varsóban Lengyelország szívében, Lengyelország központján akarnak egyetemet felállítani, hogy ott cseh-orosz hóhérokat neveljenek, hóhérokat a lengyelek s az egész szlávismus számára. Ott, hol a lengyel egyetem helye van, ott cseh-orosz egyetemet akarnak állítani s kiirtani a lengyel nyelvet a szlávok javára. Mit az orosz csár soha sem mert volna megtenni, most arra kérve kéri őt a csehek. Megtagadhatja-e e kérést jövődöbéli rabszolgáitól? Ime, ezen utra léptek Rieger és Palacky urak. De éltekben megtermi még gyümölcseit e politika, haláluk után pedig saját magzataik fogják érette átkozni hamvaikat.

Ily hangon szól egyik rokon nemzet a másikhoz, így távoznak egymástól azok, kiknek együtt kellene járni, hogy a közös ellenség népeket pusztító terve elől könnyebben menekülhessenek.

Varsóban azt hallják, hogy új év után minden hivatal oroszok által fog betölteni és a még hivataloskodó lengyelek eltávolíttatnak. Annyi áll, hogy a királyságban levő legtöbb kormányzó oda nyilatkozott a kormányról, hogy az új kormányrendszer a régi hivatalnokokkal, kik egész más kezeléshez vannak szokva, ki nem vihető.

FRANCIAORSZÁG. Páris, augusztus 1. A „Constitutionnel“ egy Limayrac által aláírt cikkben bizonyítja, hogy Franciaország a Dánia és Poroszország közt beforgó vitás kérdésbe diplomatiailag nem avatkozott be, és hogy a berlini követének adott utasítások határozottan kizárják a beavatkozás eszméjét a Berlin és Kopenhága közt folyó alkudozásokba. A „Moniteur“ felderítette a tényállást azon nyilatkozata által, hogy Poroszországnak a schleswigi kérdésben jegyzék sem át nem nyújtott, sem fel nem olvastott; de a lap nem mondá, hogy a francia kormány nem intézett sürgönyököt berlini követéhez. Mindenki tudja, miszerint valamennyi kormány majdnem naponta küld ily sürgönyöket diplomatiailag ügynökeihez, melyek utasításokat és felvilágosításokat tartalmaznak a beforgó kérdések felett.

Ezen okmányokat az ügynökök nem ritkán bizalmasan közlik egymással vagy értekeznek felőlük. De ez csak a courtoisie cselekménye, mely nem bir hivatalos jelleggel és semmiben sem érinti az államok közti viszonyokat. A jegyzékküldés mindenesetre nagy fontossággal bírand, ellenben azon körülmény, hogy egy vagy több sürgöny küldetett a berlini francia követhez, legkevésbé sem nyugtalaníthatja a közvéleményt. Ez utóbbinak sokkal alaposabb oka volna nyugtalanodni s a porosz kormányt is meglepni, ha Franciaország eltilkolná a fontos kérdések által reá gyakorolt benyomást, baljóslatu hallgatásba burkolóznék, s így ama helyzetek egyikét alkotná, melyek ritkák, de mindenkori gyanakodást ébresztenek. A két kabinet közt ilyenmód viszony nem létezik.

Czikke végén a „Constitutionnel“ feleliti, miszerint a Rajna mindkét partján számos érdek kívánja, hogy a közvéleménynek más irány adassék. A bihetetlen konokság, melylyel a valóságot meghamisítani töreksznek, igazolja a francia kormány kitartó fáradozásait azt megismertetni.

A mai „Moniteur“ írja: A lapok Dumont tábornok római küldetésével foglalkoznak és egy

állítólag általa tartott beszédet közölnek. Szükségesnek tartjuk a valódi tényállást pontosan előadni. A hadügyminiszter Dumont tábornokot kirekesztőleg csak arra szólította fel, hogy Rómában tartózkodása alatt azon okokat fűrkészsze, melyek az antibeszi legioban előfordult szűkéseket vonták maguk után. A mi a beszédet illeti, elég ha kijelentjük, hogy az nem tartott meg. Az erre vonatkozó közlemény apokryph.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kolozsmegye központi bizottmánya egyik kormányhivatalt vállalt követe Hosszu József leküldetése folytán, folyó hó 3-án gyűlést tartott, melyben az új követválasztás napjára e hó 28-át tűzte ki. A választás helye Mocs.

— Dobokamegye egyik képviselőjével, Ocsvai Ferencz helyébe, mult hó 30-án Kethely József választott meg.

— Megint orosz emissariusokat kell regisztrálnunk: A „Sz. Néplap“ írja, hogy mult hó 23-ról távstüργönyözték Sz. Régenből M. Váshelyre, hogy az nap távozott el onnan két orosz emissarius. Adosfalván — mint halljuk — hasonlóan egy ily fajta jó madár ijesztgette muszákkal a népet. A mi különösebbé, még elfogva nincsenek.

— A nagyváradi kolozsvári és károlyvári flumei vasutvonalok kiépítése alkalmából, az eddigi vasuti, különösen hegyi vonalak építésénél alkalmazva volt hazai mérnökök felhívtnak pályázati folyamodványuknak a közlekedési miniszteriumhoz benyújtására. Ez alkalmából a „Sz. H.“ fel is szólítja a maros-vásárhelyi vasuti munkát vállalni kívánó iparosokat, hogy magokat e végett jelentsek.

— III. Napoleon Ausztriába utazását illetőleg, a párisi félhivatalos lapok megerősítik ama hírt, hogy a francziák császára meg fogja látogatni az osztrák császárt, azon hozzáadás-sal, hogy Napoleon oldalán neje is kirándulást ten-den Salzburgba. Az utazás napja még nincsen megállapítva; azt hiszik azonban, hogy aug. 9-én fog megtörténni. Az új „Pressé“ még arról is tudósít-ják, hogy a francia császár pár látogatása nem fog csupán Salzburgba és Ischre szorítkozni, de ki fog térjedni Bécsre is. Az osztrák császár valószí-nűleg szeptember első napjaiban fogja a látogatást viszonzni. Párisban roppant fényvel fogják fo-gadni — a biztos szövetséges reményében. Egyik bécsi lapnak pedig azt írják, hogy a kormány-sajtó utasítva van Napoleon utazásától minden politikai színezetet megtagadni.

— Új képviselő-választások túl a Ki-rályhágón: Kossuth Lajos Vácztól, Boros Bálint Szathmáron, Joannovich György Bognánban, Perczel Mór Zalaegerszegen, Urbázy György Zsibón megválasztattak.

— Királyné ö Felsége számára, Pesten Kriepel Anna divatterekedésében több igazi ma-gyar alaku kalapot rendeltek meg, melyeket Ischbe kell küldeni. Megrendeltek továbbá számára egy albumot is, melyben a koronázási banderisták s a lovon tilt főpapok és főnemeseik fényképei foglal-tatnak.

— Kinevezések. Ráth Károly képviselő miniszter-tanácsosi ranggal és fizetéssel királyi ügyek igazgatójává s a magyar sz. korona ügyvédévé, a közlekedési miniszteriumhoz pedig főmérnökévé Tóth Ágoston kinevezetett.

— T. szerkesztőség! Mint szavazatszedő bi-zottmány elnöke kötelességemnek tartom kinyilat-koztatni, miszerint a marosvárosi törvényszéki el-nökségre Nagy Sámuel nyert 341 szavazatot, Berenczei László 191; az alkirálybírószágra az előbbi 168, és az utóbbi 64, több szavazaton mindkét hivatalban vitetődven, Nagy Sámuel el-vesztett 8 szavazatot, Berenczei 4. Következéleg nem éppen való a „K. K.“ rendes levelezőjének állítása a marosvárosi választások eredményéről szóló tudósítása, az igazság érdekében kötelesnek tartom én felvilágosítást adni. Maros-Vásárhely, ju-lius 30. 1867. Gr. Rhédey István.

— N-Szebenben czukorgyárt készülnek alakítani.

— Kossuth Lajoshoz a váci választók-tól több mint 300 aláírással küldetett a meghívó levél, mely így hangzik: „Mélyen tisztelt nagy hazafi! Közelkedés, forró hála s egy szebb jövő reménye közt Vác választó-kerülete hazánk leg-első, s legnagyobb polgári képviselőül megválaszt-ván, kéri, hogy a szentügy, a haza boldogsága ér-dekében székét elfoglalni kegyeskedjék. Vajha ké-relmünk meghallgatván, ünt a szegény haza, mely nagy szívét, s felséges szellemét oly soká nélkülözte, visszanyerhetné. — Hálás tisztelettel örök-lünk. Vác, augusztus 1. 1867.“ Következnek az aláírások.

— Földváry Károly honvédezsere levelet irt a „P. Néplap“-nak, melyben tudatja, hogy az olasz hadseregben elfoglalt ezredesi rangjáról le-mondott s nemokára Pestre érkezik. Ugyan meg fogja irni az olaszországi magyar legió történetét is.

— Pesten három cholera-eset fordult elő. — Zágárból távirják, hogy a Rauch báró jószágán a nép és katonaság közt üsszelitkezés tör-tént, a nép közül 10 meghalt, 40 megsebesített. Két zsoldár szintén sebet kapott.

— A magyar művészeti ösztöndíjakat egyenkint 420 forinttal Freckay László és Pállik Béla festészövendékek és Szász Gyula, a bécsi cs. kir. közpélművészeti akademia szobrászöven-déke nyerték meg.

— A „W. Abp.“ jelenti, hogy a pénzügyi-miniszter a nemzeti bank által az államkormány-nak kölcsönzött 60 millió forintot bankjegyekben teljesen visszafizette.

— A délszláv akademia Wenzel Gusztávot tiszteletbeli tagjának választotta.

— Miksa császár elárulója, Lopez, mint Mexikóból írják, elvette érdemlett jutalmát: orgyilok által esett el s védojától megfosztatott.

— Az oláhországi miniszterelnök, Cre-tzulesko, beadta lemondását, de el nem fogadtatt.

— A törzstisztek száma Ausztriá-ban. Az 1867. évi schematismus szerint következő magas rangú katonatisztok vannak Ausztriában: szolgálaton kívül van 28 tábornagy, 145 altá-bornagy, 193 vezérőrnagy és 449 ezredes, kik ösz-szesen körülbelül két millió nyugdíjban részesülnek. Szolgálatban van 2 tábornagy, 97 altábornagy, 118 vezérőrnagy és 352 ezredes.

— A szultán, mint már említett, jul. 31-én este érkezett Budapestre; azon éjél a hajón halt s az üdvözlőket nem fogadta el, mert ezt napnyugta után tenni Mahomed vallása tiltja. Másnap délelőtt vonult ő felsége a budai várpalotába nagy néptö-meg éljenzése közt, s miniszterek, vármegyei és városi hatóságok stb. kíséretében. Délelőtt 11 és 12 óra között fogadta a padisah a minisztereket, a kuria, a megye, a két város, a tudományos akade-mia és az egyetem küldötteit. A budai küldöttség felkérte, hogy tekintse meg ő felsége a Ghül Baba sírját is; az akademia küldöttsége pedig szóba hozta, hogy a Mátyás király könyvtárának Kons-tantinápolyban levő maradványait megismertetni ke-gyeskedjék a magyar tudós társasággal. Volt hon-véd-küldöttség is s hálaköszönetet nyilvánítt a török felségnek az 1849-ki hontalan magyarok szí-ves fogadtatásáért, s ez legerősebb indoka annak, hogy a szultánt Magyarország fővárosában oly szí-vesen fogadták, s a hol element, mindenütt öszinte lelkesítéssel megéljenzik. Ő felsége d. u. 2 óra-kor sétakocsizásra indult ki, hogy megtekintse a fővárost. Először is a Ghül Baba sírját nézte meg a császárfürdő fölötti hegy tetején, hol egy kis mecset alatt pihen a török szent, kinek sírjához évenként messze földről zarándokolnak ide mo-hamedánok. E kis mecset belseje most fel volt di-szítve, bejárása előtt is drága vörös bársonyból ara-nyozott sátor állt. E helyen Buda városa érdekes kis emlékekkel kedveskedett. Egy ezüst edény ez, belsejében a szent sírról való földdel. Egyik olda-lán Pest és Buda városok ezimerei és a mecset, másik oldalán az ország ezimere s föliratok, me-lyek azt fejezik ki, hogy az urnában Ghül Baba sírjából vett föld van, s hogy ez emlék a szultánt illeti. — Innen ő felsége Pestre ment át, több ut-czán kocszított, aztán kiment a városligetbe, az ál-latkerbe, honnan a Lipótvároson keresztül vissza-térven, hajóra szállt, melylyel d. u. 4 órakor, nagy néptömeg éljenéi és a Gellért-hegy ągyuinak dör-gése közt eltávozott. — A szultán kíséretében sok előkelő volt, kik részint vele jöttek, részint üdvöz-lésére siettek, s tovább kísérték. Itt volt a kons-tantinápolyi angol követ is, a ruszski basa és ki-sérete Murad effendi. A szultánnal jött kis fia is Jussuf herceg s a hies Fuad basa. A török fel-séget Bécsből b. Wenkheim belügyminiszter is ki-sérte.

— Érdekes pör. A „Buda-pesti Közlöny“ hivatalos értesítőjében egy idézet is foglaltatik, mely sz. kir. Pest városa törvényszékénél beadott következő kereset folytán tétetett közzé: Az 1849. év october vége felé, midőn a politikai nézetekérti befogatások és üldözések valának napirenden, Klö-zel, most Koltay Jakab, pesti ügyvéd felkereste néhai Merx József, pesti polgári mézáros mestert, és azon álhrrel rémítette el, mintha őt egy bizo-nyos, előtte ismeretes Blum János nevű spitzli de-nunciálni akarná, ha csak általa, t. i. Klözel által 2000 forint nem fizetné. Klözel ezen elrémítése Merx Józsefet arra bírta, hogy házat tetemes adósságok-kal megterhelte, sőt üzleti készleteit is haladéktal-anul eladta, és az ekkép összeteremtett pénzt Klö-zelnek kézbesítvén, ugyanez Merx Józsefnek egy egyességi okiratot adott át, melyben az azt aláíró Blum János elismerte, miszerint Merx József 2000 pfírtot fizetett azért, hogy ellene panasz, vagy de-nunciatio ne tétetnék; ezen okmányt tanuk is alá-írták, s ezek közt Klözel is. E felett ugyanez az 1849. évi october 28-ról Klözel egy általa sa-játkezüleg irt más okmányt is kézbesített Merx Jó-zsefnek, hogy az által ártatlanságát igazolhassa. Most tehát az időközben elhunyt Merx József örö-kösei kéri az eredetiben bemutatott két okmány és a kihallgatandó tanuk vallomásai alapján Blum Jánost és Klözel Jakabot e tartozatlanul fizetett 2000 frt visszafizetésében marasztalni.

— Borzalmas társaság. Grácban egy 62 éves asszonyság lakik, a ki a sírból kiastta férje csontvázát, azt felállítatá szobájában, s ha messzebb utra megy, a csontvázat magával viszi. Ismerőseinek komolyan beszélt, hogy sokszor ta-pasztalja, miszerint a csontváz mosolyogni kezd reá s ez neki oly végtelen édesen esik.

— Az európai katonai zenekar ver-senye Párisban, mint a kis „Moniteur“ írja, rop-pant néző és hallgató tömeget gyűjtött az iparpa-lotába. 20,000 re becsülték azok számát, kik ré-szint a számozott helyeken, részint a korlátokon kívül állva hallgatták végig a ritka hangversenyt. A zenekarok azon sorshuzás után meghatározott rendben, mely szerint játszódnók voltak, vonultak be a terembe, hol a közönség szíves üdvözléssel fo-gadta őket. A rend a következő volt: badeni test-őrgránátosok, spanyolországi első mérnökezsred, po-roz testőrgránátosok, ausztriai Würtembergzsred, belga gránátosok, bajor gyalogzsred, németalföldi gránátosok és vadászok, Garde de Paris, orosz lo-vastestőrök, francia „guides de la garde.“ E ze-nekarok mindegyike 50—60 tagból állott, kivéve a porosz kart, mely két ezred zenekarából állítatván ös-sze, 90 tagot számlált. Hangszereik számánál és erejénél fogva nagy erő kifejtést hoztak létre. Az osztrák zene, mely a „Tell“-nyitányt játszá, töké-letes ellentéte volt a porosznak; mert, mint a „Mo-niteur“ mondja, kiválólag játékanak finomsága, biztossága és discretiója által tűntette ki magát. A hangverseny 1½ órától 6-ig tartott. Az első di-jat Ausztria, Porosz- és Franciaország közt, a másodikat a francia guides, Oroszország és Bajor-hon között, a harmadikat Németalföld és Baden, a negyediket Spanyolország és Belgium közt osztót-ták föl.

— Birodalmi pénzügy. Azon mellék-le-tek egyike, melyeket Becke pénzügyminiszter pénz-ügyi exposéje kíséretében a reichsrath elé terjesz-tett, az 1866-dik évi költségvetés kiadásait tartal-mazza. Közöljük az érdekes okmányt kivonatban: a legfelsőbb udvartartásra határozva volt 7 millió 420,000 forint, kiadott 7,303,593 frt. A legfelsőbb kabinet, az államtanács és a minisztertanács az előleg határozott 228,348 frt helyett 251,188 frtot vettek igénybe. A reichsrath számára határozott 200,000 frtból csak 37,236 frt adatott ki. A bi-rodalom politikai közigazgatása 21,362,157 frtba ke-rült; előleg határozva volt 21,682,096 frt, tehát 300,000 frttal kevesebbet vett igénybe, mintsem elő-leg tervezve volt. A kultusz- és oktatásminiszte-riumban 800,000 lön megtakarítva. A pénzügyi miniszterium az előleg határozott 350 millió 645,150 frt helyett 393,917,915 frtot vett igénybe, tehát 43 millióval többet, mintsem tervezve volt. A kereskedelmi s nemzetgazdasági miniszteriumban 200,000 frt takarított meg, az igazságügyminisz-teriumban 821,707 frt; az ellenőri hatóságok ellen-ben 160,000 frttal vettek többet igénybe. A hadügyi miniszterium számára határozva volt 88,763,000 frt, tényleg igénybe vett 230,905,509 frtot és 12,444,236 forintot a hajóhad számára. Összesen kiadott 1866-ban 719 millió 748,254 frt. az előleg hatá-rozott összeg: 531,273,881 frt 188½ millióval sza-porítottat.

— Ausztrália egyik tartományában a há-zasság következőleg történik: A házasulandónak mindenekelőtt az első beavatást kell kiállani, s ez így megy végbe: Egy elszáradt fa körül a füvet eltisztítják, a törzséből a legöregebb a fához ül; fia az öreghez megy és emutójással ajándékozza meg. Az öreg el van látva éles kovarex darabokkal. A fiu leül, háttal az öreghez, az öreg pedig megkezd-i az operatiót. Az éles kovarex darabbal a válltól elkezd-i a hátát metszeni egészen kötésig, mint a hogy a magyar attilán a zsinór lefut. Egy szóval szijat basít hátából. Midőn a bőrt megvágja, vér ömlik belőle, azt az öreg behint-i Eplefa szepor-al, mely nagyon hamar forrasztja sebeit. Ez az első feldisztés. Ha látja az öreg, hogy a fiu nem igen esiklandós, akkor még mellére is tesz egy kis cifraságot. Midőn ezt kiállotta, akkor meg lehet házasodni és a csatában részt vehet. A feleséget más törzsből kell elrabolni. A fiatal ember meg-leli a lányt, ha valahol magánosan kóborol, aztán főbekolintja, hogy lármát ne üssön, aztán a vállára veti s viszi. Ha vele saját határába érhetett, akkor övé a feleség. De ha észrevették, hogy valaki ra-bolja a lányt, akkor verekedésre kerül a sor, mely-ben mind a két törzs részt vesz. A házasulandó fiu feltartja a lány csapatját, ő pedig viszi a lányt, majd leteszi, és egyet verekedik. Ha aztán így a maga határába vihette, a lánynak többé vissza-menni nem szabad.

Hivatalos értesítések kivonata.

Pályázat: Maros-Vásárhelyt a szeben-budai lottogyűjtőde betöltésére, határidő aug. 16.

Árverés: Kolozsvárt: Strausz Andrásné külmagyartezai háza sept. 12, oct. 12. — Izai An-tal-féle tömeg kétvizközi háza sept. 25, nov. 5. — Máté György kül-közép tizedben levő háza aug. 13, sept. 24. — Darlóczon: Petru Mitru fekvőségei augusztus 21, sept. 18. — Maros-Portuson az erd. kir. sószállítási igazgatóságánál az 1868-dik évi szükségeltető tárgyak felett árlejtés tartatik aug. 12.

Csöd: Kolozsvári kereskedő néhai Bisz-tereczky József hagyatéka felett. Pertügyelő Haller Rezső; tömegmondnok Folly Mihály.

Megsemmisítés: Hosszu József két má-solati nyngtája — egyik 50 frtról, 13,290 számmal; másik 577 frt 50 król, 19,273 sz. — érvénytelen-nek nyilvánittatik.

UJPOSTA.

— Páris, aug. 3. A „Patrie“ úgy hiszi, hogy a francia császár és császárné csak aug. 15-ke után fognak Salzburgba utazni.

— Berlin, aug. 3. A királynak egy kabineti rendelete meghagyja, hogy Ellerbecknél — a kieli üzbőlben — hadi-kikötő állíttassék fel.

A mai „Nordd. Allg. Ztg.“ írja: Az ügyek állása Keleten naponta fenyegetőbb alakot ölt. A bolgárok felkelése sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint a kandióták elszigetelt felkelése.

— Páris, aug. 3. A tegnapi „France“ egy pillantást vet a mexikói megrázó eseményekre, s a két uralkodó salzburgi találkozásáról szóló táblán mondja: Fájdalmas körülmények közt született meg Napoleon nemes szívében az eszme e rögtönzi lépésre. A találkozás magasztos jellegéből mitsem fog azáltal veszíteni, hogy a rokonszenv jelennek kieserlésébe a politika nem fog belevegyülni.

— Corfu, aug. 2. A görög kormány el van tölve a cretai felkelést minden eszközzel támogatni. A tartalékok behivatnak, s más hadikészüle-

tek is tétetnek. Ha a cretai kérdés szeptemberig meg nem oldatik, Görögország hadat fog üzeni Törökországnak.

— Belgrád, aug. 2. A szultán ma hajózott el a vár előtt s 101 ágyulóval üdvözlötetett. A szerb miniszterelnök, Garaschanin audienciát kért a szultántól, választ azonban nem kapott.

— Matamorras, jul. 18. Juarez az új elnök választásra jelölt lett fel. Escobedo hadseregparancsnokká nevezetett. Diaz mindazon képviselők elfogatását megrendelte, kik a köztársasági kormányt elismerni vonakodnak.

Távíratok tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 5-én: 5% Metalleiken 100 frt 57.25. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 68.—. Kamat 60.25. 1860. Kölcsön 86.30. Bankrészevény 702.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 181.10. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 126.75. Ezüst 124.—. Cs. királyi arany 6.02 5/10.

Augustus 1-jén: Földtehermentési kötvény Magyarországi 68.—. Erdélyi 64.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Sz. 1752 1867.

(260)

(1—3)

351

Árverési hirdetmény.

Az alólt királyi adó- és gazdasági hivatal által folyó 1867 év augusztus hava 21-én felsőbb helyen helybenhagyás fentartása mellett, nyilvános árverési uton az alább megnevezett fiscois jószágok 6 egymás után következő évekre haszonbérbe fognak adni, u. m.

A jószág megnevezése	a haszonbéri idő fog tartani		kikiáltási ár	
	metől	meddig	frt.	kr.
A décsaknai jószág korcsma nélkül.	1868 május 1-én	1874 április 30-ig	422	50
A disznópataki jószág korcsma-joggal együtt	"	"	601	—
Erdő-szombattelke	"	"	15	77

Az árverési és haszonbérleti feltételek valamint az illető jószágok terjedelmét tartalmazó Leltárak az árverés napja előtt is Décsen az alólt hivatalnál megtekinthetők, melyek az árverés napján az árverés megkezdete előtt fel fognak olvastatni.

Mire tehát bérvegyők a kikiáltott napon reggeli 9 órára a kikiáltási ár 10% vel mint bántpénz (Vinculum) továbbá erkölcsi és vagyoni állapotjukról szóló hiteles bizonyítványokkal ellátva meghivatnak, azon megjelöléssel, hogy illően helyezett és bántpénzzel ellátott irások ajánlatok addig is benyújthatók.

Az erdélyi kir. adó- és gazdasági hivatal. Décsen, július 31-én, 1867.

Wöslern, adótárnok,

Filipescu, kir. urad. ispány.

Sz. 1043. 1867.

(250)

(3—3)

polg.

Hirdetmény.

a földtehermentesítési kárpótlási tőkék kirendelése tárgyában.

Zaránd megye polgári Törvényszéke részéről a földtehermentesítési országos bizottságtól átkerkezett jogérvényes folyó évi március hó 23-án 3212 1857. sz. alatt kelt felszámítási határozat folytán báró Bánffy Albert ur részére: a) 56 előlegesen már kárpótlott állomány után terület többlet 305 hold 237 □ öl kárp. töké 6102 ft 56 3/4 kr. b) 16 újonnan valóított urbéri állományok területi mértéke 87 hold 473 □ öl kárp. töké 1745 ft 54 3/4 kr. Bleszény községében. c) Mesztéken községében, egy előlegesen már kárpótlott állomány területi többlet 550 □ öl kárp. összeg 8 ft 1 1/4 kr. kárpótlási tőkék kirendelésének teljesítése végetti eljárás ezennel megnyitattik. Erre nézve hirdetményi határidőül folyó 1867 év szeptember hó 11-e, tárgyalási határrapal pedig, ez évi október hó 31-e oly megjelöléssel tűzték ki, hogy a hirdetmény határidő elmulasztása, és a tárgyalási határrapal elmaradása ellen, az előbbi állapotban visszahelyezés meg nem engedhető.

Ehez képest felszólítottak:

1-ör. Azok, kik az elősorolt kárpótlásos jószágok, vagy jogokai igényeket az 1853-ik évi május 29-én kelt nyiltparancs főbírod. törvénylap 100 sz. engedélyhez képest az 1854 augusztus végéig lejárt egy évi határidő alatt bíróság érvényesítették, hogy az iránt magokat igazolják.

2-ör. Azokat, kiket az idézett nyiltparancs engedélyéhez képest, a visszaváltási jog érvényesítése végett még hosszabb határidő illet, hogy ezen igényt okiratokkal támogatva jelentsek be, vagy magokat a per megindítása iránt igazolják.

3-ör. Azok, kik a kárpótlási tőkére, vagy annak kamataira igényt más jó címből támasztanak, hogy ebbeli jogait érvényesítsék.

4-er. Azon hitelezők, kik követeléseiknek 1856 évi március 1-én előtti eszközölt betétlátlása folytán, a kárpótlásos jószágra elsőbbségi jogokat nyertek, és a kárpótlási tőkéből kielégítéshez igényt akarnak formálni, ezen igényt jelentsek be, megjelöléssel, miszerint ebbeli igazolásuknak és bejelentésüknek a fentebb kitűzött hirdetményi határidő alatt a bejelentő és minden esetrei hitelesített felhatalmazványokkal ellátandó képviselőjének, vezető- és keresztnévéik, és lakóhelyük pontos földadása mellett, annál bizonyosabban szükség megtörténni, mivel ellenkező esetben mind ezen személyek a kárpótlási tőké kirendelése iránti tárgyalásból ki fognak rekesztetni, s az 1, 2, 3-ik pontok alatt kijelölteknek csupán az tartalék föl, hogy netalán jogait csak az ellen érvényesíthessék, kiknek a kárpótlási tőke s kamatai huzásai joga, a tőke kirendelése iránti tárgyalásnál elemertették.

Vége azok, kik a fentebb meghatározott igazolásokat, vagy bejelentéseket a hirdetményi határidő alatt benyújtandó, ezennel felhívattak, hogy a kárpótlási tőke kirendelése végetti tárgyalásra a fent kitűzött tárgyalási határrapal ezen bíróság előtt személyesen, vagy törvényes meghatalmazottjaik által, annál bizonyosabban jelenjenek meg, mivel különben úgy fognak tekinteni, mintha semmi igazolást, vagy bejelentést, nem nyújtottak volna be. Együttal értesítettek az illetők, hogy a fennemlített tárgyaláskor, a földadóra nézve ideiglenleg felállított országos bizottságy által, netalán utólagosan kitesztázott tőkére is figyelem fog fordíttatni, és hogy mindazon hitelezők, kik bejelentéseket elmulasztottak, minden ebbeli igényüket a fennemlített császári nyiltparancs 25-ik §-sa 4-ik szakában elősorolt megszorítások mellett elvesztendik.

A hirdetményi határidő alatt beérkezett igazolások és bejelentések, ugy szinte a lejárt, vagy töstént felmondható adósságoknak, a kárpótlási tőkére utalása iránti kérvények, a hivatalos órák alatt az irodában megtekinthetők lesznek.

Zaránd megye polg. Törvényszékének 1867 Körösbányán július hó 9-kén tartott tanácsüléséből MOTIU JÁNOS, h. elnök.

NEM HIVATALOS.

(262)

(1—3)

Alólt tisztelettel tudatja, hogy az eddigelé legjobbaknak ismert valódi (nem utánzott) amerikai

Wheeler és Wilson-féle tűzős varrógépekből

bizományi raktárt vállalt, tehát ilyenféle gépek nála kaphatók, magyar és német nyomtatott útmutatással, ugy szintén gyakorlati oktatással is szolgál.

TAUFFER KÁROLY, kolozsvári kereskedő.

(193)

1/8

(7—12)

VAS KERTI BUTOROK

összerakhatók, legújabb divat szerint.

1 frt 90 kr egy elegans, divatos, összerakható vas kerti szék.

7 frt egy elegans vas kerti pad; ezeken kívül asztalok, karszékek, és mindennemű kerti és nyárilaki butorok találhatók a legutánpisbb áron BRÜLL ANTAL vasbutor-gyárában. Bécs, Alsergrund, Hahngasse, Nro. 6. Raktár: Kolowretring Nro. 10. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

A legolcsóbb fehér ruha a világon.

nagy árleszállítása

Modern Lajos első és legnagyobb vászon fehérnemű gyárának Bécsben Tuchlauben 11. sz. a. Férfiak, hölgyek és gyermekek számára majdnem nevétséges végeladási áron.

Az anyag valódisága, a jó munka és divatos modor felül késség nyújtatik, az anyanyira leszállított árak dacára, melyek kétségkívül mindenkit bámulatra ragadnak, és a legeszkélyebb kísérlet után több után-megrendelést fognak eredményezni. Megrendelések bármily irányban minden igénynek megfelelőleg teljesíttetnek. Nem a legjobban álló vagy tetsző ingek azonnal visszaküldhetők.

Bar mily nagyságu fehérnemű árjegyzéke.

Szabott árak, még az ismét eladók és kereskedőknek is változtatlanok.

Kész férfi-ingek, a legjobb kézimunka.

Fehérfonal vászoningek	2 frt 50 helyett csak 1 frt 80.
Finomjál redős mellék	4 frt 50 helyett csak 2 frt 80.
Finom irlandi, vagy rumburgi ingek	6 frt — helyett csak 2 frt 80.
„ hollandi vászon-ingek	6 frt 50 helyett csak 3 frt —
„ rumburgi kézzel szőtt ingek	7 frt 50 helyett csak 3 frt 50.
Legfin. rumb. ingek legszebb kézimunkával	10 frt — helyett csak 4 frt 50.
Legfin. belga battiszt-vászon	12 frt — helyett csak 5 frt 50.

Fehér és színes schirting-ingek.

Uri-ingek fehér schirtingből	3 frt — helyett csak 1 frt 80.
Legfin. francia schirting	4 frt 25 helyett csak 2 frt 80.
Legújabb divatu színes ingek	2 frt 50 helyett csak 1 frt 80.
Diszes színes schirting-ingek	4 frt 50 helyett csak 2 frt 50.
Valódi francia színes battiszt-ingek	6 frt 50 helyett csak 3 frt 50.
Legújabb fehér bál-ingek legfin.	6 frt 50 helyett csak 3 frt 50.

Vásznak, zsebkendők, asztalkendők.

Legfin. irlandi, vagy rumburgi 50 röl.	50 frt helyett csak 24 frt.
Igen finom vászon battiszt-zsebet 50 röl.	80 frt helyett csak 45 frt.
Jó vászon zsebkendők, feltűztet 1 frt, 1 frt 50, 1 frt 80, egész 2 frt.	
Legfin. zsebkendők vászon battisztból feltűztet	2 frt, 2 frt 50-ig.
Diszes uri-gallérok, feltűztet	1 frt 50, 1 frt 80, 2 frt.

Kész női-ingek legszebb kézimunka és kézihimzés.

Vászon női-ingek	3 frt — helyett csak 1 frt 90.
Finom schweizer-ingek elővel	5 frt — helyett csak 2 frt 80.
Finom vászon horgolt	5 frt — helyett csak 2 frt 80.
Divat-ingek ánum vászon himzett	6 frt 50 helyett csak 3 frt 80.
Uj modoru szív és ravenz formájú himzett	6 frt 50 helyett csak 3 frt 80.
Eugenie ny modoru, himzett	7 frt — helyett csak 3 frt 50.
Mária Antoinette flúzós-ing	6 frt 50 helyett csak 4 frt 50.
Victoria, himzett valódi Valenciennel	16 frt — helyett csak 7 frt —
Hölgy alsónadrág legfin. schirting	4 frt — helyett csak 2 frt —
Hölgy nadrágok himzett vászonból	6 frt — helyett csak 2 frt 80.
Női éjjeli corsette angol schirting	5 frt 50 helyett csak 2 frt 80.
Corsette legfin. battiszt perkiály	6 frt 50 helyett csak 3 frt 50.
Diszes gazdagon himzett corsette	12 frt — helyett csak 5 frt 50.
Corsette, francia betéttel fin. battiszt	15 frt — helyett csak 7 frt 50.
Legeslegfin. Corsette valódi Valenciennel	20 frt — helyett csak 10 frt —
Női éjjeli ingek hosszu-ujjal	3 frt 50, 4 frt 50, 5 frt egész 6 frt 10.
Hölgy fodrász köpenyek legfin. battiszt perkiály, diszes modoru	5 frt, 5 frt 50, 6 frt 50-ig.

Férfi-vásongatyák.

1 frt 50, 1 frt 80, legfin. rumburgi 2 frt, 2 frt 20.	
6/8	(10—12)

Vidéki megrendelések postai utánvét útján. Ingek megrendelésénél a nyakbőség beküldése kérietik.

ADRESSE: An das Central-Depot der ersten Leinwäsche-Niederlage des Louis Modern, Wien, Stadt, Tuchlauben 11.

(244)

6/8

(5—6)

Hogy lehet meggazdagodni, a nélkül hogy valaki pénzt elvesztse?!

Venni kell nálam egy

cs. kir.

1864 évi Száz forintos jutalék sorsjegyet

részletfizetés mellett, mikor is csak 10 frtot kell befizetni mint előleget, a fenn maradt összeg honaponként 5 frtos részletben fizetendő le.

A befizetés alatt már 8-szor lehet játszani; ezek közt:

3 nyerőszám	250,000 frt
2 „	220,000 „
1 „	200,000 „ stb. stb. lesz;

továbbá ezen sorsjegyeknél a betét soha nem vesztet, miután minden sorsjegyet ki kell huzatni, és legkevesebbet 150 frtot lehet nyerni. A legkisebb nyerő évenként 5 frtal növekedik, míg 200 frtra kitélik.

A legközelebbi húzások lesznek:

Sept. 1. 1867. nyer 900 sorsjegyet 442,500 ft, ezekközt 1 jegy 200,000 frtot.	
Dec. 1. „ „ 800 „ 452,500 ft, „ 1 jegy 250,000 „	
Mart. 1. 1868. „ 900 „ 442,500 ft, „ 1 jegy 200,000 „	
Apr. 15. „ „ 800 „ 417,500 ft, „ 1 jegy 220,000 „	
Jun. 1. „ „ 900 „ 456,200 ft, „ 1 jegy 250,000 „	

A nyeremények kifizetése a cs. k. állampénztár által történik Bécsben. Azok, kik még Julius hó folytán egy ily részletként lefizetendő sorsjegyet vesznek, mindjárt az első részlet lefizetésekor jutalmul egy 1864 ki igérvény sorsjegyet kapnak ingyen, melylyel már Sept. 1-jén 200,000 frt, 40,000 frt, 20,000 frtot stb. lehet nyerni tisztelettel

SPITZER KÁROLY, pénzváltó.

Sept. 1-jén huzandó 1864-ki igérvény sorsjegyek kaphatók nálam darabja 2 1/2 frt. A ki 10 ily sorsjegyet vesz 1-et ingyen kap.

NB. Kik ily sorsjegyeket venni akarnak, kértetnek a következő sorokat intézni hozzám: Herrn Karl Spitzer's Wechselstube in Wien:

Anbei sende ich Ihnen Gulden ..... als Angabe auf Stück ..... 1864-er Lose und verpflichte mich, den Rest von 90 fl. per Stück in monatlichen Raten von 5 fl. abzuzahlen. Ferner lege ich 66 kr. für Stempelgebühr bei.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható:

A föld egyes népeinek s országainak ismertetése.

Brassai Sámuel természeti földíratának második, vagy polgári része.

Irtá Buzogány Áron, történelem s földírat r. tanára.

Ára füzve 60 kr. kötve 70 kr.

Kossuth Lajos arc képe

élet nagyságban 2 frt.

Kárpitpapir (Tapetten) minták

nagy mennyiségben több mint 600 különböző színben és rajzban kaphatók választás végett kisebb s nagyobb szobák bekárpitozására. Raktárt nem lehetvén ily nagy terjedelmű cikkből tartani, a gyárral kötött szerződésmentől fogva minden megrendelés az itt levő minták szerent, az eredeti nyomtatott árjegyzékben foglalt gyári árak biztosítása mellett, a leggyorsabban eszközölhető.

Szeker-postai feladványokhoz szükséges

FUVARLEVELEK

egyenként 1 krajczár.

50 darab	— frt 30 kr.
100 „	— frt 50 kr.
500 „	2 frt — kr.

(261)

(1—3)

Hirdetmény.

Gróf Tholdi Katalin, özvegy P. Horváth Dánielnek Felső-Fehérmegye pálosi járásában, Sz. Udvarhelytől 2, és Köhalomtól 1 1/2 órai távolban Petek helységében fekvő birtoka, melynek terjedelme birtokosilag 165 hold 330 □ öl szántó, 40 hold házi kert, és kaszáló, 17 hold legelő, 9 hold 671 □ öl erdő, és 5 h. természetlen természetű nemekre számitva, cserép fedetű hét szobákra osztályozott udvarház szendely fedetű, jó istálló, jó esztr és más gazdasági épületekkel; valamint egy negyed évi korcsmárlási joggal az 1867 évi Szt. Mihály napján kezdve több évekre haszonbérbe kiadandó, vagy a netalán venni szándékozóknak örök áron is eladandó leszén.

Értekezhetni Baroth mezővárosban ügyvéd Nagy Pállal személyesen, vagy bérmentett levél útján.

(259)

(1—3)

Belközeputeza 500 sz. alatt.

Helybeli eszmadia-cseh házának alsó és felső emeleti része következő három évi folyó év Szent Mihály napját kezdve herbe kiadó. Megjegyzés: az alsó rész e hó 10-kén mint vendégfogadó épülettel; adandó; különben mind alsó, mind felső rész egy vállalkozónak szabad kézből is kiadó.

Értekezni lehet külmonostoruteza 167 szám alatt

MAMITZA JÁNOSnál.

(57)

1/8

(3—4)

Tévedések kikerülése végett

az Anatherin-Szájviz vételénél az alább irtakra különösen előre látnaknak és figyelmeseknek kell lenni. Sok más száj- és fogorvosszerek léteznek ugyanezen és hasonló név alatt, és a vevőknek sikerökre nézve miut a „legbiztosabb és legjobb“ ajánlatnak, de tudvalevő hatásképeltenségek miatt következetesen bizalmatlansággal töltik el a vevőt. A valódi „Anatherin-Szájviz“ ellenben soha nem téveszti el hatását, és mindenkit, ki egyszer használta, annak további használatára vagy megrendelésére indítja. Gondosan meg kell ügyelni, hogy az Anatherin-Szájviz üvege sima, közepén mindkét felő behajított alakú, és ezinkupakkal van elzárv, valamint ezen jegy: J. G. POPP. Anatherin Mundwasser des Zahnarztes J. G. POPP in Wien: az üvegen kiálló betűkkel, ugyszintén az üveg alakja a külső papírborítékon feketében látszik.

J. G. POPP

gy. fogorvos s szab. tul. Bécs, Bognergasse Nr. 2. Egy palaczk ára 1 frt 40 kr. Csomagolás 20 kr.

Erdélyországra nézve franktárosok: WOLFF J. ENGEL J. és dr. HINTZ GYÖRGY gyógyszerészek Kolozsvárt; továbbá kapható az ország minden gyógytárában.